

اشاره:

پروفسور تاصر کنعانی یکی از استادان ایرانی دانشگاه برلین است که پس از گرفتن لیسانس مهندسی در رشته ذوب فلزات و مواد و دکترای فیزیک فلزات به تحصیل در رشته الکتروشیمی پرداخت و فوق دکترای خود را در این زمینه اخذ کرد.

وی سال‌ها در کشورهای اتریش، آلمان و آمریکا به کار و تحصیل اشتغال داشته است. هم اینک نیز علاوه بر کرسی استادی در دانشگاهی آلمان، با صنایع این کشور نیز همکاری نزدیکی دارد.

پروفسور کنunanی از جمله افرادی است که

پروفسور کنunanی در سفر کوتاهی که اخیراً به ایران داشت در یک گفتگوی چند ساعته با تدبیر به تشریع چنگوتکی ارتباط صنعت و دانشگاه و اهمیت کنترل کیفیت در فروش کالا و بازاریابی در کشورهای پیشرفته اشاره کرد و تجربه و نظرات خود را در این زمینه طرح کرد.

بخش اول این گفتگو که در زمینه ارتباط صنعت و دانشگاه است در این شماره از نظر گرامی شما می‌گذرد و در شماره آینده نیز بخش دوم گفتگو را به چاپ خواهیم سپرد.

به دلیل این همکاری از چند چون ارتباط دانشگاه‌های چند کشور پیشرفته با صنایع این کشورها آگاهی دارد. علاوه بر این در یک مکروه شیمیائی آلمان نیز با عنوان شغلی «وجدان کیفیت و مرغوبیت» به کار مشغول است، عنوانی که به گفته وی یکی از مشاغل جدید محسوب می‌شود و در پیشتر کشورهای جهان ناشناخته است اما به دلیل اهمیتی که کیفیت بالا در فروش کالاهای دارد و بحثهایی که اینکه برای یافتن یک استاندارد واحد برای کشورهای اروپایی در جریان است، روز به روز از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود.

گفتگوی تدبیر با دکتر کنunanی، استاد ایرانی دانشگاه برلین

از کنترل کیفیت تا فرهنگ کیفیت

بخش اول

مقامات بخصوصی بگذارند، کلیه کارهایی که می‌گرددند چه مثبت چه منفی، باید در سطح وسیع و به صورت گزارش‌هایی که به مقامات مسئول می‌دادند منعکس می‌شد و جزئیات کاررا هم باید روش می‌گردند. در نتیجه دستاوردهای دانشگاه مخصوصاً در زمینه‌های فنی - صنعتی به سمت صنایع کالانیزه می‌شد و صنایع از این دستاوردها استفاده می‌گرددند. در کنار این امکانات که دولت و نهادهای اجتماعی در اختیار می‌گذاشتند صنایع خود نیز مشکلات را با دانشگاه در میان می‌گذاشتند و حاضر می‌شدند مبالغ قابل توجهی در اختیار دانشگاه بگذارند و از امکانات دانشگاه برای حل مشکلات خودشان استفاده کنند ولی شیوه ابتدایی از نظر وسعت و عمق بهشیوه دوم ارجحیت داشت. در این ده بیست سال اخیر این شیوه‌ها به مقدار بسیار زیادی جایه‌جا شده است.

دهند. این تحقیقات به صورت خلی وسیع و با توجه به نیازمندیها و احتیاجات کشور در دانشگاهها صورت می‌گرفت. چهار از نظر تحقیقاتی، پژوهشی، آموزشی و چه بودجه از طریق صنعت یعنی نهادها و دولت بر بودجه‌ای که در اختیار دانشگاهها قرار می‌گرفت نظارت می‌شد تا نتیجه این تحقیقات سرانجام عاید صنعت شود و مشکلات صنعتی و تولیدی سلکت را حل کند.

دانشگاهها هم با استفاده از این امکانات دست به این تحقیقات می‌زنند ولی موظف بودند تمام دستاوردهای خود را در کتابها و مقالات و کنفرانس‌ها و شرستهای علمی منعکس کنند و این یک وظیفه بود و نه وظیفه اخلاقی، بلکه وظیفه‌ای که برایشان تعین شده بود. دانشگاهها فقط در موارد بسیار بسیار استثنایی حق داشتند نتایج کار خود را در اختیار

• آقای کنunanی رابطه صنعت و دانشگاه در آلمان به طور اخص و در اروپا به طور اعم چگونه است؟

کشور را به عنوان نمونه ذکر کنم. اینکه می‌گوییم نمونه، نه به این عنوان که این کشورها برتر از سایر کشورها هستند، بلکه به این خاطر که بتوانم سوال شما را بهتر توضیح دهم و این که رابطه بین دانشگاه و صنعت از چه قرار است. یکی از این کشورها آلمان است که یک کشور صنعتی است و در چند قرن گذشته به عنوان یک کشور صنعتی نقش بزرگی در سطح جهانی بازی کرده است. در آلمان تا گذشته نه چندان دور وضع بدین ترتیب بود که دانشگاهها از طریق نهادهای اجتماعی و از سوی دولت تعذیب می‌شدند و امکانات مالی را در اختیار می‌گرفتند. تا تحقیقاتی را انجام

حال در دانشگاهها در زمینه خوردنگی کارهای تحقیقاتی علمی و توریک به صورت وسیع صورت می‌گیرد. کارهای تحقیقاتی روز بناهه نیازمندی‌های روز در صنعت صورت می‌گیرد. حتی شرکتهای بیمه برای اینکه خود را از مرافقه‌های حقوقی نجات دهند، تحقیقات وسیعی در زمینه خوردنگی می‌کنند همچو کس نمی‌تواند تصور کند که یک شرکت بیمه چگونه در این زمینه کار می‌کند. این شرکتها استادان فن را استخدام می‌کنند. خود من شخصاً بهترین نمونه‌ها را در صنعت دیدم. ولی صنعت یا شرکت‌های بیمه این امکان را تدارند که در زمینه‌های توریک خیلی وسیع کار کنند. در نتیجه غذای معنوی خود را از دانشگاهها می‌گیرند و در کار عملی صرف می‌کنند و باز نتیجه را به دانشگاهها می‌دهند تا آنها در توری‌های خود مجدداً تجدید نظر کنند. مورد دیگر در زمینه الکترونیک و الکترونیک است آلمان برخلاف بسیاری از حوزه‌های علمی و فنی که در جهان هم سطح با آمریکا و ژاپن است در زمینه الکترونیک کمبود دارد و کوشش فراوانی می‌کند تا این خلا را پر کند و به ویژه به ژاپن نزدیک شود، در نتیجه دولت مبالغ بسیار فراوانی را در اختیار صنعت و دانشگاه می‌گذارد و آنها را مجبور می‌کند در این زمینه به صورت بسیار تگاتگ با یکدیگر کار کنند تا این کمبود پر شود. مثلاً در گذشته نه‌چندان دوری وزارت علوم آلمان ۸ میلیارد مارک به تحقیق و پژوهش در رابطه با ساختن چیپ‌های ۶۴ مگابایتی اختصاص

باشد مجبور است کوتاه مدت فکر کند. صنعت باید مشکلات را در زمان بسیار کوتاه حل کند. دانشگاهها این امکانات را دارند که این سوال را به صورت دراز مدت بینند و در نتیجه سرمایه‌گذاری معنوی و مادی به این شکل است که صنعت به صورت مستقیم و به صورت کوتاه مدت به حل مشکلات خود می‌پردازد و در عین حال این زمینه را فراهم می‌کند تا دانشگاه فکر سالهای بعد را بکند. این رابطه بسیار غنی است. در زمینه خوردنگی شبیه‌یابی که فلزات و دستگاهها و ماشین‌آلات در زمان نسبتاً کوتاه بی‌صرف می‌شود فقط یادآوری می‌کنم که امروزه این طور نیست و برخی از دانشگاهها آخرین اطلاعات علمی و پژوهشی را از صنعت بدست می‌آورند. الان در کنفرانس‌های علمی میزان افرادی که مستقیماً صنعت و دستاوردهای آن را معرفی می‌کنند، نه تنها کمتر از دانشگاهها نیست بلکه در مواردی بیشتر و بهتر هم است. به این ترتیب الان روابط صنعت و دانشگاه در کشوری مثل آلمان یکسان و همسخون است، درست مثل دونفر که در یک سطح قرار گرفته‌اند و باهم کار می‌کنند.

● **می‌توانید در این مورد مثال ارائه کنید؟**

فرض کنید در قسمت صنایع سنگین که آلمان کمافی‌السابق از اهمیت بسیار زیادی در آن برخوردار است در این قسمت از صنایع کارهای تحقیقاتی و فنی هم در دانشگاهها و هم در صنعت صورت می‌گیرد، آن هم به شکل دراز مدت و نه فقط برای حل مشکلات روز. حل مشکلات به صورت دراز مدت ایجاد می‌کند که صنعت و دانشگاه باهم کار کنند به صنعت برای اینکه بروی پای خود بایستد و استقلال مادی داشته و قائم بالذات

○ تطبیق دادن استانداردهای کیفیت در میان کشورهای اروپایی به یک بحث روز تبدیل شده است

● **معنی اروپایی‌ها این است که استانداردهای خود را از سطح اروپا به یک مرحله جهان‌شمول برسانند**

○ **مرغوبیت و یا کیفیت، هدفی است که هرچه به آن نزدیک‌تر شویم، دورتر می‌شود و مثل یک منحنی حلزونی مدام به جلو می‌رود**

بگیرند چون اگر بنا باشد که همه متخصص عملی بشوند باز هم یک گوشه کار خالی خواهد بود ولی در همین مورد هم سعی می شود که این افراد هم استاداً چند سالی در صنعت کار کنند و بعد باز گردند و امروز در اکثر دانشگاههای آلمان کرسی درس‌های فنی با افرادی پر می‌شود که از صنعت آمده‌اند تا این رابطه شدیداً محفوظ بماند.

طبعاً استادی که از صنعت به دانشگاه آمده نمی‌تواند به صنعت بین توجه باشد و صنعتی هم که قبل از آن او در آن کار می‌کرده این انتظار را از شخص دارد. به این ترتیب این همبستگی‌ها و باستگی‌ها خیلی طبیعی است.

● در ایران یک سیستم به قام بورسیه وجود دارد به این فرم که بعضی سازمانها هزینه تحصیل چند دانشجو را می‌دهند تا بعداً برای آنها کار کنند مثلًاً ۱۰۰ سال هزینه تحصیلی را می‌دهند لزوماً انتقال ۸ سال کار را دارند. آیا در کشورهای مورد نظر شما بورسیه با این شکل هست؟

من در این زمینه اطلاعات دقیقی ندارم نه در آلمان و نه در آمریکا ولی در آلمان به مقدار بسیار بسیار کمی این کار صورت می‌گیرد، یعنی نهادهای گوناگون اجتماعی پول را در اختیار می‌گذارند ولی به هیچ وجه این اصرار نیست که بعداً خدمات برای آنها انجام شود چون این خدمات در هرجا که صورت بگیرد در کل جامعه مثبت خواهد بود. بسیاری از صنایع و موسسات تحقیقاتی و نهادهای اجتماعی این بودجه‌ها را در اختیار می‌گذارند بدون اینکه چنین الزامی باشد که شخص حتی برای آنها کار کند. برای نمونه فولکس واگن پول در اختیار دانشگاهها و موسسات تحقیقاتی می‌گذارد و می‌گوید هر کار دلتان می‌خواهد بکشد.

مثلًاً فولکس واگن یک بودجه در اختیار دانشگاه آزاد برلن گذاشت و گفت شما قانون اساسی جمهوری اسلامی را از فارسی به زبان آلمانی ترجمه کنید. این قانون به درد فولکس واگن نمی‌خورد ولی برای اینکه در کتابخانه‌ها باشد و دیگران استفاده کنند، این کار را کردن. در آلمان شخص خدمتش را در

کنم که در اکثر دانشگاههای بانام و نشان، صنعت شدیداً موقاً است و پیشرفت دانشجویان را در نظر می‌گیرد در برخی از دانشگاهها وقتی هنوز چند ترم به پایان تحصیلات مانده در روزهای مخصوص نمایندگان صنعت به این دانشگاهها می‌آیند و با دانشجویان مستقیماً صحبت می‌کنند و قرارداد کاری با آنها می‌بنند و نیازمندی‌های خود را هم بین می‌کنند و به این ترتیب تقریباً این خط را می‌دهند که در طول یکی دولالی که به پایان تحصیل مانده چه خطی را باید دنبال کند. در آمریکا این روندی بسیار معمولی است و نمی‌دانم که در تمام دانشگاه‌آمریکایی هست یا نه ولی در چند دانشگاه آمریکایی که خودم بودم اتفاق افتاده است. بیشتر تحصیل کردهای آمریکایی جذب صنعت می‌شوند و مقامات دانشگاهی را اکثراً خارجی‌ها به عهده می‌گیرند، مثلًاً دلیل اینکه دانشمندان هندي، عربی و ایرانی در دانشگاهها کار می‌کنند این است که خود آمریکایی‌ها جذب صنعت می‌شوند.

شیوه تدریس آلمانی‌ها

این همواره شیوه تدریس در آلمان بوده که بیشتر به جنبه‌های عملی توجه کنند. یعنی دانشجوی رشته‌های فنی و علوم طبیعی برای کار عملی در صنعت تربیت می‌شود. من می‌توانم ادعا کنم که نحوه تدریس و آموزش بر این شیوه است که شخصی که فارغ التحصیل می‌شود بتواند با مشکلات روز صنعت کنار بیاید. البته در کنار این مجاری هم هست برای کسانی که می‌خواهند راه آکادمیک را پیش می‌کنند. البته کسانی که به کارهای تحقیقاتی اشتغال دارند از امکانات نسبتاً وسیعی هم برخوردارند، امکانات وسیع نهاین معنا که برای هر استاد دانشگاه یک انسپیتو و کلاس درس و کتابخانه‌ای وجود داشته باشد بلکه در درجه اول عدم نیاز مالی استاد است و بعد امکانات و روابط بسیار عمیق و مداوم با نهادهای تحقیقاتی داخل کشور و کشورهای دیگر.

● کارخانه‌ها برای پیاده کردن استانداردها، نهاد و بآرگانی را در نظر می‌گیرند که مقدمات این امر را فراهم کند و در راس این پدیده هم شخصی قرار می‌گیرد که حکم وجودان مرغوبیت را دارد

○ استاندارد ۹۰۰۳ به کارخانه‌ها و به مدیریت سطوح تولید یاد می‌دهد که به چه مراجع، نهادها و تشکیلاتی نیاز دارند.

داد. اعتراضات بسیار زیادی شد مبنی بر اینکه این کار را زاپنی‌ها کرده‌اند و دلیل ندارد ما ۸ میلیارد مارک خرج این مسئله کنیم. استدلال درست بود ولی کسانی که این کار را کردن دوربین تراز معتبرضیین بودند، به این دلیل گفتند که درست است که زاپنی‌ها در این زمین پیشرفت بسیار زیادی کرده‌اند مسلماً زودتر از ما این چیز را درست می‌کنند ولی ما برای اینکه این خلاه را پر کنیم باید یاد بگیریم و گام به گام کوشش کنیم تا دنباله رو نماییم. این یک نوع دوربینی است.

اگر مقطوعی برخورد کنیم، هیچ دلیلی ندارد که یک مبلغ معتبربهی را به این کار اختصاص بدھیم ولی دوربینانه که نگاه کنیم می‌بینیم اینها فکر ۱۰ سال دیگر را می‌کنند. به نظر من در زمینه دانشگاه و صنعت آلمان از آمریکا پیروی کرده است.

نقش تحقیق

به هر حال در اروپای غربی و آمریکا، تصور اینکه دانشگاهها راه خود را می‌روند و فقط تدریس کنند مشکل است. تدریس در دانشگاه به اندازه تحقیق اهمیت ندارد. به همین جهت ساعات تدریس استادان خیلی کم است. علت کم بودن ساعات تدریس این است که استادان وقت کارهای تحقیقاتی را داشته باشند و کار تحقیق هم به این معنا نیست که اینها دست به عملیاتی بزنند که هیچ گونه فایده‌ای عملی و کاربردی نداشته باشد، بلکه در این کارهای تحقیقاتی راجع به علوم و فنون صحبت می‌کنند. البته کسانی که به کارهای تحقیقاتی اشتغال دارند از امکانات نسبتاً وسیعی هم برخوردارند، امکانات وسیع نهاین معنا که برای هر استاد دانشگاه یک انسپیتو و کلاس درس و کتابخانه‌ای وجود داشته باشد بلکه در درجه اول عدم نیاز مالی استاد است و بعد امکانات و روابط بسیار عمیق و مداوم با نهادهای تحقیقاتی داخل کشور و کشورهای دیگر.

● رابطه دانشجویان و صنعت چگونه است؟ چگونه از دانشگاه وارد صنعت می‌شوند آیا آنها فقط مطالب تئوری را می‌دانند و با صنعت غریبه هستند یا خیر؟ بر اساس تجاری که مستقیماً در یکی دو دانشگاه آمریکایی داشتم، می‌توانم عرض

فرآورده‌ها را کنترل و آزمون می‌کردند.
درس بزرگی که ژاپنی‌ها اسروز می‌دهند
این است که ما در تولیداتمان باید به مرحله‌ای
بررسیم که میزان عیب‌ها و نقص‌ها در فرآورده
ما صفر باشد. و به این می‌گویند **ZERO APPROACH** (نگرش صفر) یعنی اصولاً این
نکر که ما ۱۰۰ فرآورده داشته باشیم ۹۹ تا
خوب و یکی بد، اصلاً مطرح نیست. در برخی
از رشته‌های تولیدی کار به جایی رسیده است
که کارخانه‌ها و تولیدکننده‌ها به خود اجازه
می‌دهند که فقط یک P. P. M

نداشته باشند. امروز در یک کارخانه صنعتی
یک شخص نیست که دیگران را کنترل کند.
به همین جهت واژه کنترل که در زبان انگلیسی
واژه بسیار وسیعی است و هم نظارت و هم
بررسی و ارزیابی را در بر می‌گیرد، در بسیاری
از زبان‌ها منجمله زبان آلمانی و فارسی بیشتر
جهنمه نظارت و مواظب بودن را دارد و بهمین
جهت از واژه کنترل کمتر صحبت می‌شود و
به جای آن از واژه «ارزیابی و بررسی»
(ASSESSMENT) استفاده می‌شود چون کنترل
یعنی اگر خوب کارکرد پاداشی هم بگیرد.

اختیار کل جامعه می‌گذارد. شاید نیازمندی‌های
ایران فرق کند و شاید این روش برای ایران
مشبّت‌تر باشد ولی در آلمان و آمریکا تا
آنچه‌ای که من اطلاع دارم صنایع نیازی به این
کار ندارند و قیمت صنعت بخواهد فردی را
تربیت کند از امکانات صنعتی خودش استفاده
می‌کند و این شخص را برای چند سال
می‌فرستد به دانشگاه که چند سال کارکند و
برگردد. یکی از علت‌های ترقی این جوامع از
نظر تکنیک و فن تحرک این جوامع است.
رفتن افراد از این صنعت به آن صنعت و از این
دانشگاه به آن دانشگاه و این خانه گردید مدام
است که افکار و دانش‌ها را انتقال می‌دهد و
پیشرفت در کارهای فنی و علمی به وجود
می‌آورد.

● درس بزرگی که امروز ژاپنی‌ها
می‌دهند این است که در تولید باید
به مرحله‌ای رسید که عیب و نقص در
فرآورده «صفر» باشد

PART PER MILLION (PPM) نقص داشته باشند،
یعنی از یک میلیون فرآورده‌ای که تولید
می‌کنند یک مورد اشتباه باشد.
ژاپنی‌ها اصطلاح خیلی خوبی دارند
می‌گویند کسی که می‌رود حقوق می‌گیرد با
این انتظار می‌رود که یک صنار هم بالا - پائین
نشاید پس آن خریداری هم که می‌آید این
فرآورده را از من می‌خرد همین انتظار را دارد
که یک دانه عیب نداشته باشد.

قدم بعدی این فلسفه در این است که
مرغوبیت و کیفیت واژه‌ای فراگیر است. شما
اگر فرآورده‌هایی بوجود بیاورید که دارای
هیچگونه عیب و نقصی نباشد ولی آنرا
به موقع به مصرف کننده نرسانید به درد
نمی‌خورد، پس کیفیت در این نیست که
فرآورده بی‌عیب و نقص باشد، بلکه باید
بقیه در صفحه ۶۴

امروزه فلسفه این است که اصولاً باید خوب کار
کرد و انسانها باید خود به خود بدانند که باید
خوب کار کنند.
الآن ما دیگر از T. Q. C. (TOTAL QUALITY CONTROL)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. M. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. C. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. M. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. C. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. M. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. C. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. M. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. C. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. M. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. C. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)
نمی‌کنیم بلکه از T. Q. M. (TOTAL QUALITY MANAGEMENT)

اول در مورد واژه کنترل صحبت می‌کنم
که در گذشته به کار می‌رفت اما امروز در
اروپای غربی، ژاپن و آمریکا کمتر از آنها
حرف می‌زنند واژه کنترل یک معنای تلغی
به همراه دارد یعنی نظارت کردن، یعنی مواظب
بودن. نه تنها مواظب فرآورده بودن بلکه
مواظب انسانها بودن که آیا آنها کار می‌کنند یا
کار نمی‌کنند. سابق براین در ادارات و
کارخانه‌ها افراد یا نهادهایی بودند که مواظب
بودند که دیگران انجام وظیفه می‌کنند یا
نمی‌کنند. امروزه فلسفه در رابطه با مرغوبیت
آنچنان تغییر کرده که واژه کنترل را کمتر
به کار می‌برند، چون دوران کنترل سپری شده
است، چون معتقدند که همه انسانها را نمی‌شود
کنترل کرد و نمی‌شود مرتب به آنها نگاه کرد.
این اصولاً عملی نیست و انسان‌هایی که تحت
نظارت و کنترل قرار می‌گیرند همیشه احساس
خیلی بدی دارند که یک نفر مواظب آنها
است و اگر کاری هم می‌کنند به خاطر
خوبش آیند صاحب کارخانه است و به محض
اینکه این کنترل وجود نداشته باشد به خوبی
کار نخواهد کرد. امروزه انسانها در رابطه با
کارهای تولیدی باید تربیت شوند، باید
فرهنگی پیدا کنند که دیگر نیازی به کنترل

از کنترل کیفیت تا فر هنگ کیفیت

امروز مسئولیت نهایی به عهده مدیریت است. البته نه به آن معنا که مدیر در بخش‌های تولیدی همواره حاضر باشد و کنترل کند یا ارگانهای کنترل داشته باشد، بلکه به آن معنی که تمام کوشش‌هایی که می‌کند در زمینه مدیریت کارخانه به مرغوبیت همان اهمیت را بدهد که به مسائل اقتصادی می‌دهد و در واقع از یک مثلث برای مدیریت صحبت می‌کنند که تاکنون یک پاره خط بوده که دوسر آن سرمایه‌گذاری و منفعت بوده است و الان مرغوبیت در راس این مثلث قرار گرفته است، به طوری که در رابطه با مسئولیت از MANGMENT INVOLVEMENT صحبت می‌کنند و در مدارک و نشریات کارخانه، مدیریت موظف است بگوید من مرغوبیت را به عهده گرفتم. □

کشورهای صنعتی خریدار و فروشنده محض وجود ندارد، و هر فروشنده‌ای خود خریدار هم هست. سلسله مراتب را مراجعت می‌کنند.

در فلسفه جدید این فروشنده و او خریدار است، یعنی یک کارخانه تولیدی را به صورت مجرد نمی‌توان در نظر گرفت بلکه خود

کارخانه هم در رابطه با جامعه و سایر واحدهای تولیدی است. الان صحبت از مدار کیفیت و مدار مرغوبیت است. یعنی جزء به جزء این واحدها دست در دست هم در رابطه با کیفیت مسئولیت دارند. در گذشته در تمام کشورهای صنعتی واحد مخصوصی بود که کار آن کنترل کیفیت بود، ولی چنین واحدهایی امروز وجود ندارد. هر بخش و هر فرد مسئول مرغوبیت به معنای وسیع کلمه است.

بقیه از صفحه ۲۵

به موقع هم برسد. اگر فرآورده‌ای بود که عیب نداشت و به موقع هم رسید ولی به علی در این فرآورده اشکالی پیدا شد، این اشکال باید در اسرع وقت رفع شود. پس دامنه مرغوبیت مدام وسیع تر و وسیع تر می‌شود.

بنابراین اینکه فرآورده باید بدون عیب و نقص باشد، یک فکر مهندسی مربوط به قرن گذشته است. در کتاب‌هایی که اساتید می‌نویسند، معتقدند حتی تلفنی که به یکدیگر می‌کنند این خود بخشی از مرغوبیت است.

چگونگی کار با خریدار، چگونگی حرف زدن با خریدار، چگونگی نامه نگاری، اینها همه جزو کیفیت است. و از آنجائی که در

(قابل توجه دارندگان موافقت اصولی و تجارت محترم) الفای حمل و نقل پروژه‌های صنعتی

- الف - در خرید C&f حق مسلم خریدار است که شرکت حمل و نقل را تعیین و به فروشنده اعلام نماید.
- ب - فروشنده‌گان در قیمت فروش خود معمولاً کرايه حمل را بالاتر از قیمت متعارف اعلام می‌کنند.
- ج - فروشنده‌گان همیشه از بهترین شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی استفاده تکرده و نتیجه‌گذاشته باشند و آسیب پذیری کالا بیشتر است.
- د - ما بهترین و مطمئن ترین روش‌ها و نازترین قیمت‌های حمل را در اروپا، آسیا و آمریکا به شما معرفی می‌کنیم و از این طریق صرفه جویی ارزی قابل توجهی خواهید نمود.
- ه - مشاوره با ما به نفع شماست.

آدرس - خیابان شهروردی شمالی خیابان شهید خلیل حسینی (سورنا) شماره ۵۷ تلفن ۰۲۰ ۸۵۱۰۵ و ۰۹۶۸ ۸۴۲۹۰۴ و ۰۹۸۸ ۲۲۳۸۷۲ تلسکس ۰۳ ۸۴۲۹۰۴ فاکس PARN-IR

**شرکت حمل و نقل بین‌المللی
پارسایان**